Štev. 16. Poštnina v gotovčini plačana. Cena edne številke dinar. 15. aprila 1928. Leto XV.

Novine prihajajo vsako nedeljo. Priloga Marijin listi Kalendar Srca Jezušovoga. Cena: doma na skupni naslov, če se do 31. marca plača cela naročnina, 25 D., na posameznega 30. D., če se do 31. marca ne plača cela naročnina, je cena Novin na skupni naslov 30 D., na posameznoga 35 D. Amerikanci plačajo za novine štiri dolare s M. listom i kalendarom vréd. Naročajo i plačajo se na upravništvi v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvoje v M. Soboti.

NOVINE

"Glasilo Slovenske krajine

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema samo tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popušta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipét recsi 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1.50 D., v »Poslanom« 2·50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Popravek i ešče kaj.

Čudno je, da se lüdje v Maribori vsigdar preci vznemirijo, či mi samo kaj malo povemo, da smo tüdi ž njimi ne ščista zadovolni.

Mi smo bili vsigdar proti centralizmi kak tüdi naši bratje tam prek Müre. Šteli smo, naj se z vsakšov krajinov, štera ma svojo posebno zgodovino i svoje posebne razmere, ravna na poseben način, kak je za tisto krajino najbogše. Vsi Slovenci čütimo to, da se na priliko v naši krajaj na takši način nesmi vladati kak v jüžnoj Srbiji, ar bi to nam samo v škodo bilo. Pa tüdi doma vidimo, da je ne dobro, či bi vse bočkore na edno kopito vdarili.

Naši sosidje Štajerci majo vnogokaj inači kak Kranjci, čitüdi, da so oboji vnoga leta živeli dosta bole vküp i v dosta bole podobni prilikaj, kak pa napriliko mi i naši sosidje prek Müre. Nam se nikaj čüdno ne vidi, či majo tej oboji naši sosidje kaj inači kak mi, ne razmimo pa, zakaj se tej lüdjé tak čüdno zgenejo, či ščémo tüdi mi včasi kaj malo inači meti kak oni.

Najhüjše je pa zadenemo vsigdar s tem, či njim pravimo, da se mi čütimo od njij v svoji pravicaj prikrajšene, i da se nam vidi, da smo vsešérom zapostavleni. Pri tej rečaj se tak zgenejo, da dostakrat ešče v takšem mesti vidijo te reči, gde mi pravzaprav sami sebi v oči mečemo, da smo ne včinoli svoje dužnost.

Naši oblastni poslanci i oblastna skupščina.

V 14. številki naši Novin smo pisali, od zborovanja mariborske oblastne skupščine. Med drügim smo pisali, da je bilo na tom zborovanji od naši oblastni poslancov tam pét, da je „za našo krajino določeno, da se dokonča delo nove ceste Radmožanci—Turnišče, i da se iz ostaloga kredita 450 jezero dinarov da tüdi nikelko za najpotrebnejšo regulacijo Müre pri Petanci, Dokležovji, Ižekovci, Melinci i pri Bistricaj. To je pa v glavnom tüdi vse, ka pride posebnoga za našo Krajino. Či nikelko preglednemo delo v mariborskoj oblasti, vidimo, da se pravzaprav prek Müre vnogo več dela vsega kak pri nas. Što je kriv tomi, ne vemo. V Maribori pravijo, da smo krivi mi sami, ar ne prosimo zadosta. Naši poslanci prej ne hodijo vsi v Maribor i se ne zavzemajo zadosta za naše potrebščine, doma pa prej tüdi ne pridejo vküp, da bi se küpno pogučali od vsej domači potrebščini to v Maribori zahtevali. Mi pa pá pravimo, da v Maribori nam samo telko davlejo, kelko njim skoro že ostane."

To je vse ka je bilo važnejšega napisano v tistom članki.

Na koga je šlo to?

Té članek smo mi doma vsi tak razmili, da je bila to prošnja na naše oblastne poslance, da bi v vekšoj meri preglednoli vse naše domače nevole i potrebščine i je znali na pravi način i na pravo mesto naprej prinesli i bi se samo te, gda bi svojo dužnost v punoj meri zvršili, lehko izgovarjali na Maribor. Mi priznamo, da smo ne vse včinoli, ka je bila naša dužnost. Povemo pa tüdi odkrito, da smo mi ne včeni kakše parlamentarne uprave i gospodarstva v takšoj meri kak tam prek Müre, ar smo živeli od vsega začetka v ščista drügi prilikaj. Ravno tak smo ešče ne včeni kakšo nüjno potrebščino prositi večkrat. K vsem tem nevolam pri nas pa pride ešče to, da mamo premalo domače inteligence.

Ščista prav nam je pa, da se je na te članek, šteri je bio pravzaprav namenjeni našim domačim lüdem, oglaso mariborski oblastni odbor. S tem je skoro pokazao sam da je pri tom pitanji ne ščista miren. Dobili smo uradni popravek, šteroga bi po zakoni, morali priobčiti, na ravno tistom mesti i z ravno takšimi črkami kak tisti članek na šteroga se popravek nanaša. Nego mi te popravek priobčimo na ešče prednješem mesti, da zakoni v vekšoj meri zadostimo, i da povemo k tomi popravki ešče kaj svojega. Popravek se glasi:

Oblastni odbor mariborske oblasti v Mariboru.

Št. Pr. 502/28.

V Mariboru, dne 31 marca 1928.

Gospod
FRANC BAJLEC,
urednik lista „Novine"
v Murski Soboti.

Z ozirom na dopis, ki ste ga priobčili v štev. 14 političnega lista „Novine" z dne 1. aprila 1928 pod naslovom „Mariborska oblastna skupščina" Vas z ozirom na določbe tiskovnega zakona pozivljam, da v zakonitem roku, v zakoniti obliki in pod istim naslovom priobčite sledeči

uradni popravek:

Pod naslovom „Mariborska oblastna skupščina" smo priobčili tudi vsote, ki jih je oblastna skupščina določila za Slovensko Krajino. Naše poročilo ni bilo točno. Res je namreč, da je oblastna skupščina z ozirom na svoje dosedanje dohodke Slovensko Krajino dobro upoštevala in celo bolje kakor marsikateri okraj „prek Müre."

Dosedaj je namreč Slovenska Krajina dobila sledeče zneske:

Za pobijanje metiljavosti je od 100.000 Din, določenih za celo oblast, dobila Slovenska Krajina sama Din 50.000.

Za zboljšanje cestne zveze Radmožanci-Turnišče je deloma že izplačano, ostalo pa angažirano v celotnem znesku Din 300.000.

Za dela na Muri med Petanjci in Dokležovjem je v naknadnih kreditih določenih Din 300.000.

Za dela na Muri med Dokležovjem in Bistricami Din 200.000.

Za zboljšanje nasipov na Ledavi med Pužavci in Mursko Soboto Din 50.000.

Vodni zadrugi v Dolnji Lendavi za regulacijo Črnca Din 50.000.

Za popravo nasipov v Benici pri Dolnji Lendavi Din 30.000.

Za melioracije ozemlja v Predanovcih in Lemerju Din 10.000.

Za dela na muri pri Hotizi Din 50.000.

Samo na teh javnih delih dobi torej Slov. Krajina **nad 1,000.000 Din.** in to s pričo dejstva, da dosedaj iz Slovenske Krajine nismo dobili niti 50.000 Din davka.

Vse te vsote so že angažirane, deloma tudi že izplačane samo iz proračuna za leto 1927. Za leto 1928 pa je nanovo predvidenih zopet Din 200.000. za cesto Radmožanci-Turnišče, ne glede na druge znatne postavke za tekoča dela.

Oblastni odbor je mnenja, da je treba pomagati najprej tam, kjer je sila največja, kajti sicer bi ne mogel zagovarjati pred svojo vestjo, da bi takoj ob začetku svojega delovanja, ko še davki niso prispeli, vtaknil tako velikanske vsote v eno samo pokrajino.

Tembolj osnovani so očitki v dopisu, ko trdite:

»Mi pa pá pravimo, da v Maribori nam samo telko davlejo kelko njim skoro že ostane.«

Oblastni odbor predsednik:
Dr. LESKOVAR.

Zdaj pa povemo mi svoje.

Najprvié povemo oblastnomi odbori, da si kakše posebne časti i velkoga spoštovanja od naše strani s tem popravkom ne pridobi. Mi smo do zdaj ešče ne čüli, da bi oblastni odbor poslao kakši popravek na priliko vnogo vekšim demokratskim novinam, štere so vse inači obdelale delo oblastne skupščine kak pa te naš mali članek. Mogoče je oblastni odbor šteo pokazati svojo posebno korajžo nad nami i nad našimi malimi Novinami; ali naj zna, da tüdi mali človek zna včasi povedati tak, da se tüdi velki poškrable.

Ka popravla oblastni odbor?

Ne vemo za gotovo, či je oblastni odbor znao, ka je pravzaprav popravlao v našem članki. Vüpamo se, da majo pri oblastnom odbori dobre iuriste ali pravnike. Mi smo pisali od zadnjega zborovanja mariborske oblastne skupščine i smo povedali ka se je pri tom zborovanji določilo za našo krajino. Povedali smo, da se dokonča delo nove ceste Radmožanci-Turnišče, i da se iz ostaloga kredita 450.000 Din. da nikelko tüdi za najpotrebnejšo regulacijo Müre pri Petanjci i tak naprej. Preglednoli smo tüdi drüge novine či smo mi kaj inači zapisali pa je tüdi „Slovenec" to poročao. Da bi se ešče kaj drügo posebnoga določilo pri tom zborovanji pa v istini ne vemo. Čüli smo, da lekar dobi gimnazija tüdi nikšo podporo, ali gotovoga pa ne vemo ešče nikaj.

Oblastni odbor pa lepo pove, da je naše poročilo ne točno, vzeme številke iz lanskoga proračuna i nam podrži pod nos kak uradni popravek na naš članek v 14. številki Novin. Zato nakonci popravka jako lepo pove: Tembolj **osnovani** so očitki v dopisu ko trdite: „Mi pa pravimo, da v Maribori nam samo telko davlejo, kelko njim skoro že ostane."

Mogoče so šteli zapisati, da so te reči **neosnovane** nego ščista istinsko so povedali, da so nikelko li **osnovane.**

Ali nam po pravici v oči mečejo?

Poglednimo samo te številke, štere so v popravki nam tak v oči vrgli, da smo telko dobili, či tüdi smo nej zaslüžili ar so oni od nas samo 50 jezero dinarov dače dobili.

Za pobijanje meteličnosti pravijo, da so od 100.000 Din. dali samo za našo Krajino 50.000 Din. Kak pa či indri ne bilo meteličnosti! Po našem mišlenji se takši penezi morajo potrošiti v takši namen, za kakšega so določeni pa ne mogoče za slikanje prostorov oblastne skupščine.

Cesta Radmožanci-Turnišče košta 300.000 Din. Povemo pa, da tvori naša krajina tak po prebivalstvi kak po zemli edno petinv mariborske oblasti. I šuma vržena za nove cestne zgradbe v našoj krajini ne znaša edne petine cele v te namen določene šume.

Regulacijo Müre pa devlejo samo v naše breme. Tak kak da bi mi krivi bili tomi, da med nami i njimi teče Müra. Voda Müra je po našem slabom mišlenji nikše vekše breme, štero nesmi biti prikopčeno k ednoj samoj krajini. Kakše posebne svetlošče si oblastni odbor ne dene okoli glave zatoga volo, či nam pove, da je za regulacijo Müre določeni 500 jezero Din. Mi znamo samo to, da se pri nas nika ne dela v tom pogledi, da si lüdjé selijo hiže ar njim ovači voda odnese njüvo domovanje, na štajerskoj strani so pa dobili že 50.000 Din tam, gde so hiže 1 vöro daleč vkraj od Müre.

Najlepše pa pride na konci, gde se v popravki pravi, kak velke šume penez smo mi dobili, či tüdi je oblastni odbor dobo od nas komaj 50 jezero dinarov. Toga, da so se oblastne takse komaj letos začnole pobirati, nindri ne povejo i da so kraji prek Müre do toga časa gotovo tüdi ne več splačali kak mi. Kapa, ali je oblastni odbor od države nikši penez ne dobo? Pa so mogoče v tej državni penezaj ne bile poleg tüdi naše dače? Pa tüdi, či je mogoče kakša krajina tü ali tam nikelko časa pasivna ali se mora zatoga volo zapostavlati?

Mi znamo, da smo od Maribora zapostavleni.

I to nas boli. Mi čütimo, da Maribor naše krajine ne pozna i tüdi ne opazimo, nindri, da bi se potrüdo spoznati našo krajino i naše lüdstvo. Vsešerom vidimo največke nepoznanje i nerazmevanje naši razmer i tüdi zapostavlanje našega lüdstva.

Naša krajina tvori tak po velikosti zemle, kak po števili prebivalstva edno petino mariborske oblasti. I zavolo naši posebni razmer, šteri Maribor ne pozna v zadostnoj meri, bi želeli, da bi mela tüdi naša krajina ednoga odbornika v mariborskoj oblastnoj skupščini. Vnogo neprilik bi se na te način odstranilo. Ednoga odbornika bi že zavolo toga lehko prosili, ar smo se v velkoj večini odločili, za tisto stranko, štera ma večino v oblastnoj skupščini.

Ali ne samo, da nemamo niti ednoga odbornika pri oblastnoj skupščini, tüdi uradnika nemamo niti ednoga ali končí za mesto sluge je proso naš človek tam, pa tüdi to je bilo odbito.

Je mogoče to ne zapostavlanje Krajine s 100 jezero prebivalci i ščista posebnimi prilikami?

Pa tüdi doma smo zapostavleni.

Oblast je prevzela naše ceste i z njimi tüdi cestne nadzornike. Od 4 nadzornikov v našoj krajini je samo eden domačin vsi drügi so iz krajov prek Müre. I trije na novo sprejeti nadzorniki so palig ne naši domačini. Naj nam oblastni odbor da pojasnilo kak je to, da so sprejeti novi cestni nadzorniki samo prečni lüdje i to eden neoženjeni, eden oženjeni pa brez dece eden pa oženjeni, ločeni od žene pa tüdi brez dece, naš človek pa z 10 članskov familijov je bio pregnani na Hrvatsko. Pa ne mislimo, da je bio to kakši protidržavni človek, nego je morao vnogo pretrpeti zavolo toga, ar je podpisao v Ljutomeri deklaracijo za Jugoslavijo.

V tom bi nam naj dao oblastni odbor nikelko pojasnila i kakše popravke, kelko ma procentualno naši lüdi v svojoj službi.

Mislijo, da nas to ne boli,

gda mariborska oblastna skupščina protestira proti ukinjenji vsej gimnazij v svojoj oblasti, samo na našo sobočko gimnazijo pozabi? Predaleč bi prišli, či bi vse naštevali. Mi mamo v našoj krajini semenogojno postajo našega človeka kakpa poleg nega. Pri rakičanskoj kmetijskoj šoli mamo domačega človeka z fakultetskov izobrazbov, šteri je izdak nej sprejeti v slüžbo i tak naprej brez konca i kraja.

Najlepše je pa Maribor pokazao svojo velko skrb za nas pri prošnji za razdelitev državnoga inozemskoga posojila, šteroga je ešče niti država nej dobila. Tü so za našo krajino ravno telko odmerili kelko njim je že skoro ostalo kak so sami zapisali, da je to jako osnovana trditev. Sobočka bolnišnica je slüžila prvle samo sobočkomi okraji. Zdaj pa slüži petkrat tak velkoj okroglini. Pa se je Mariborі vidla jako pravična tista šuma penez, štero so odločili za našo bolnišnico?

Naj zna Maribor, da smo mi ne včeni dosta gočati i prositi. Naši poslanci samo ednok vložijo prošnjo pa tisto podpreto z vsemi stvarnimi razlogi. Za lüdi šteri majo potrebno razumevanje, je to zadosta. I jako neprijetno prime naše lüdi, gda pitajo, kak to, da se je za Müro v pomoč našim občinam ešče nikaj ne izplačalo, na drügoj strani pa, gde so občine po edno vöro oddaljene od vode se pa penezi že lehko dvignejo i dobijo odgovor, da zato, ar je tisti poslanec več hodo okoli oblastnoga odbora kak pa naši.

Želemo samo, da nam Maribor ešče eden popravek pošle, ar njemi mamo ešče vnogo povedati.

Ka se godi v naši šumaj?

Iz Maribora smo dobili glas, da se je začela v naši šumaj najostrejša preiskava, i da bodo pazili na to, da se bo samo telko sekalo, kelko je po zakoni dovoljeno.

I resan se je začnolo v našl šumaj nikelko gibati nego to gibanje se nam strašno čüdno vidi. V Murskoj šumi i na Goričkom so v istini vse delo stavili i les se lekar, kak se čüje zoda na licitaciji. Okoli Tešanovec hodijo žandarje po kmečki dvoraj iskat štange i les. To pa, kak se čüje zato, ar tisti gospodje, šteri so vodili to nelepo vničavanje naši šum lekar pravijo, da je šume pravzaprav naše lüdstvo samo posekalo pa spokradnolo pa ne tisti, štere mi krivimo.

Najbole čüdno se pa začne gibati v Kobiljanskoj šumi i to na strehovškom okoli sv. Vida. Tam so pa začnoli sekati i podirati, kak da se bliža sodnji den. Vsečenoga je že okoli 150 plügov. Dozdaj so ves les lepo gülili i tüdi tesali, zdaj pa, gda je Maribor naznano, da bo gledao na to, da se nede prek reda sekalo, se godi ščista inači.

Toga mi ne razmimo.

Mogoče Maribor nam inačiša pisma pošila kak tem lüdem, šteri sekajo šume? Zakaj so začnoli tej lüdje zdaj dosta hitrej i vekše vnožine sekati kak prvlé? Spravijo se v sredo šume i sekajo tü i tam eden kompleks, tak da šuma izgleda, kak da bi se spravile zverine v ograček. Ne pazi se nika. Mladi les je ves spotreti i vničeni. Teške nesreče se godijo den na den. V kratkom časi je okoli deset lüdi težko ponesrečeni med njimi tüdi smrtno ponesrečeni. Železnica je zgrajena tak, da so lüdje okoli nje vsigdar v življenjskoj nevarnosti. Ne razmimo, zakaj je Maribor odobro da se ta železnica v takšem stanji sme rabiti. Mi nika ne vemo, či je kaj preskrbleno za te nesrečne lüdi, šteri zgübijo tü svoje noge i se poškodüjejo, da so celo življenje nesrečni. Ravnotek ne vemo, či dobijo družine tisti, šteri so zgübili tü svoje življenje, kakšo odškodnino.

Znova moramo zdignoti svoj glas.

Naše lüdstvo bo moralo znova vküp priti i ešče ostrejši glas poslati Maribori pa tüdi Belgradi. Maribor sam se ne briga v zadostnoj meri da bi čuvao naše šume.

Tej gospodje, šteri sekajo naše šume pravijo sami, da majo dopüščenjé za to iz Maribora i da so ne samo ednok dobili dopüščenje, da smejo sekati. Tak smo se ravno v Maribori vkanili, od šteroga smo največ vüpali. Mogoče Maribor komaj te stavi sekanje tüdi v Kobiljanskoj šumi, gda bo

MORAVSKI:

Bitka pri Monoštri leta 1664.

Začno je avstr. povelnik Hohenlohe s svojimi četami i to preci srečno, njemi so sledili Francozi pod grofom Feuilladom (izg. Pöjardom) in potisnoli Törke nazaj k Rabi; na desnom krili so je pa casarski polki potisnoli v takzvani »Au« (močvirnato polje pri Moetincaj). Na te način so krščeniki Törke od dvej strani prisilili, da so se pomikali nazaj proti Rabi, ki je pa zavolo velkoga dežja močno narasla. Dukeč so se batrivnejši branili, so bojazlivci, šteri je na vsak način več bilo, gledali kak bi hitrej vujšli na drügo stran Rabe. Skušali so jo preplavati, ali vnogi so našli smrt v valovaj naraščene vode. Gda je vido Küprili sramoten umik svoje vojske, ga je malo ne vmoro čemer, in na lastne vojake begunce je dao strelati iz svoji štükov, pa zaman, ar so ništerni batrivnejši vojaki že tudi na drügi breg prišli i vrgli štüke v vodo.

Bitka se je skončala ob 8. vöri večer. Glavni deo törske vojske se je te že pomikao nazaj proti monoštersko-mi kloštri. Cvet törske vojske je oblažo na bojnom poli: 5 paš, med njimi Kaplan, Janičár in Mehenmet paše in 5—6000 janičarov. Če pa ešče prištejemo one, šteri so se vtopili, pa jih je gotovo 10.000. Pa tüdi krščanska vojska je mela velke zgübe, okrog 6000 vojakov je spadnolo. Montecuccoli je včasi po odločilnoj bitki poslao podpukovnika Massurna v Beč, gde naj bi sporočo casari zmago.

To je bila prva vekša zmaga krščanskoga orožja nad Törki, po tistom, kak so oni že skoro 140 let gospodarili na Vogrskom. To je bila tista zmaga, ki je rodila celo vrsto drügi zmag nad Törki.

Lehko si mislimo, s kakšnim veseljom so pozdravili posebno Vogri, Hrvati i Slovenci, ki so največ pretrpeli od Törkov, to prvo zmago krščanskoga orožja nad Törki, ki so več sto let ropali, morili in požigali po naši pokrajinaj. Mislili so, da je vdarila vöra törskoj oblasti v naši pokrajinaj.

Škoda, da te lepe zmage nej znao izkoristiti tedanji avstrijski casar Leopold I. Njemi je nej zadosta bilo zato, da bi Vogrsko oslobodo Törkov, nego je mislo samo na to, kak bi ešče tisti del Vogrske, ki je bio pod njegovov oblastjov pretvoro v navadno avstrijsko pokrajino, ki bi jo lepo razdelili na Bezirke in pomali germanizirali (ponemčili). Isto so šteli napraviti tüdi s Hrvatskov i slovenskimi pokrajinami. Leopold I. je malo za tem skleno sramoten mir v Vašvári v takšo formo, kak da bi bili Avstrijci premagani in ne Törki. Törki so po tom miri ešče na dale obdržali vse pokrajine, ki so je meli pred tov bojnov. Ja, Leopold je šeo celo tak daleč, da je oblübo Törkom plačati vojno odškodnino. Zato nej čüdo, če je te mir pozročo telko nezadovolnosti med Vogri, Hrvati in Slovenci, ki so vse kaj drügo čakali od toga mira. Mislili so, da bodo od zdaj meli mir pred Törki in da bodo lehko več delali na kulturnom in političnom polji za blagor svoji dežel. Pa ravno toga se je bojao casar in vlada v Bečí, ravno stoga vzroka so sklenoli takši sramoten mir s Törki, ki ne prineso nika dobroga našim pokrajinam.

Te mir je meo za posledico, da so vogrski magnati (plemiči) sklenoli zaroto proti Leopoldi I. Ravno tak so sklenoli tüdi hrvatski magnati zaroto imenovano Zrinjsko-Frankopansko, po glavnima voditeloma hrvatskim banom Nikolaji Zrinjskom in moduškim knezom Krsti Frankopani. Meli so namen odtrgati Hrvatsko in slovenske pokrajine izpod gospodstva Habsburžanov in ustanoviti samostojno državo Hrvatov in Slovencov. Pomoč so iskali pri francoskom krali Ludviki XIV., ki tüdi ne bio prijatel Habsburžanov. Začnola so se pogajanja. Med temi pogajanji se je smrtno ponesrečo voditel zarote N. Zrinjski. Bečki dvor ešče ne znao nikaj od zarote in zato je Petra Zrinjskoga imenüvao za hrvatskoga bana i zdaj je on stopo na čelo zarote. Pridobo je celo ništerne slovenske plemiče med njimi Erarzma Tattenbacha za zaroto in na te način se je zaroto razširila tüdi na Slovenskom. Med tem pa je tüdi bečki dvor zvedo za zaroto. Vsi trije voditeli so bili zgrableni. Petra Zrinjskoga in Krsta Frankopana so obglavili leta 1670. v Dunajskom Novom mesti (Wiener Neustadt), Tattenbacha pa v Graci. To so bili prvi trije možje mantrniki, ki so nastopili trnjavo in krvavo pot, ki je vodila k osloboditvi vseh južnih Slovanov izpod tühinskoga jarma in torej tüdi naše Krajine. Posnemajmo je v lübezni do svojega naroda in domovine!

(Konec.)

že tü tüdi vse posekano kak je to v Murskoj šumi? Za takšo zakonsko obrambo se mi jako lepo zahvalimo.

Pri Vidi v Kobiljanskoj šumi je več kak trikrat telko vsečenoga kak bi se letos smelo vsečti. Ali Maribor, šteri je pozvani za to, da čuva zakone, zna za to?

Povemo, da se sekajo pri nas šume v vekšoj vnožini kak je po zakoni dovoljeno, i Maribor zna za to. Zato prosimo, naj nam pošle Maribor tüdi na te naše reči popravek ar njemi ščemo ešče vnogo povedati.

Küpüjte nove srečke „Martinišča"!

Murska Sobota.

— **Odgovor Muravidéki** od 8. aprila. Pod naslovom „Minden lehetséges" je priobčo Muravidék po pisanji g. Cvetka Ludvika oster napad na mojo osebo. G. Cvetko naj ne misli, da je cela opozicija v občinskom sveti na njegovoj strani. Večina občinskoga sveta pa tüdi vsigdar sprime predloge opozicije, či so koristni za splošnost.

Najbole boli g. Cvetka to, da je v mojoj osebi združeni več služb, kak da bi zavolo toga meo jaz tri ali štirikrat vekšo plačo. Sam je že povedao med svojimi prijateli „zakaj ma to službo Lanščak, ta bi bila za mene tüdi". Jez drage volej prepüstim štero službo komi drügomi, či občinska večina to sklene. G. Cvetko pa dobro zna, da naša občina nema telko penez, da bi za vsakšo službo meja posebnoga plačanoga človeka. Tak opravlam jez službo pri blagajni, štera je puna odgovornosti, izdavanje živinski potni listov, zvünska verstvena dela i vse to za edno plačo 33 Din na den. Zavolo mesoogledništva pa naj zna g. Cvetko, da je mene M. Sobota dala na svoje stroške l. 1911. v Sombatheli izkušati i sam zaprisegnjeni tak za časa Vogrov kak tüdi zdaj v našoj državi. Občina mi pa za mesoogledništvo ne da niti pare ar to plačajo mesari od falata 2 Din. Te poseo pa itak samo te vršim, gda so gg. živinozdravniki zaposleni. Ar je pa proti meni ešče nikše tožbe nej bilo, za to je to mesto ne bilo potrebno razpisati.

Moje verstvo pa naj g. Cvetko samo pri méri püsti ar on kak fiškališki pisač i posredovalec küpčije posestev (či ma za to dovoljenje) tüdi ne služi ravno premalo.

Zagvüšam Vas pa, g. Cvetko, da Vas bom tak jaz, kak občinski odbor vsigdar podpirao, či pridete pred nas s premišlenimi i za splošnost važnimi predlogi.

LANŠČAK F.

Za vsebino podobni izjav uredništvo ne odgovarja.

Slovenska Krajina.

— **Na znanje naročnikom.** Lepo se zahvalimo vsem naročnikom, ki so nam do 31. marca plačali naročnino. So vnogi, ki so že vse plačali. Sirote drage volje počakamo, da na štiri rate plačajo. Bogatejši pa dobijo čeke v toj številki i je oprosimo, naj z prvov poštov plačajo zaostalo naročnino, ovak list stavimo zaostalo naročnino pa sterjamo. *Uprava Novin.*

Priporočamo
KOLINSKO CIKORIJO,
ki je izvrsten pridatek za kavo.

— **Kresi** se po vsej krajaj naše krajine čiduže bole širijo. Zakresijo navadno na velko soboto zvečer v ništerni krajaj pa kresijo po tri, štiri dni naprej. Lepi so kresi, či so velki. Tak bi bilo zadosta, či bi napriliko na velko soboto zvečer vsakša občina sama eden kres zažgala pa tistoga tak velkoga, da bi se vido daleč naokoli. Mali pasterski ognjiščeki so nikši kresi nej. Kresi so ščista slovenska šega i se zažigajo tüdi v leti posebno na Cirilovo pa tüdi drüge stalne dneve.

— **Krava za 3 dinare.** Človek nikdar ne bi vervao pa je tak. Vsaki pa te sreče ne najde ali je pa nešče. Drügo nikaj ti ne trbej kak to: Küpi si srečke za tombolo „Martinišča". Edna košta samo 3 dinare. Med drügimi velkimi dobitki bo tüdi lepa dojna krava. Čida bo? Tistoga što si küpi srečke.

— **Šülinci.** Od nas se je preselila v lepšo nebesko domovino Kerec Tereza, komaj v petnajstom leti. Nesrečna je lansko leto julija 18. spadnola z ráne grüške i je po dugom 9 mesečnom trplenji po tom spadaji zapüstila te svet. Njena smrt je bila lepa, domači gospod plebanoš so jo lepo pripravili na pot k vekivečnomi. Plačniki. Ravnotak lepi je bio njeni sprevod. Zato se iz srca zahvalimo vsem, tak g. plebanoši, kak g. kantori na njüvom lepom slobodi, vsem štere so jo nesle i šteri so darüvali vence, vsem naj dobri Bog stokrat plača. Žalüjejo za njov starišje, brat, nevesta i mala Mariška. Naj v méri počiva!

— **Selitev i kolonizacija.** Iz Hercegovca poleg Garešnice nam sporočajo g. plebanoš Leonard Zunič, da je tam vnogo zemle i grüntov k odaji i da se ta jako selijo drügi lüdje v zadnjem časi posebno Čehi. V Garešnico se je preselilo tüdi nikelko lüdi iz naše krajine i g. plebanoš pravijo, da so to najbogši lüdje i bi si takši lüdi iz naše krajine ešče vnogo želeli či se ščéjo preseliti. Zdaj je palig vnogo grüntov k odaji po 6, 10, 15. 17, 48 plügov i to po 6 do 7 jezero dinarov eden velki plüg (1600 kv). Dobro bi prej bilo či bi prišlo kak naj prle 4 do 5 gospodarov, šteri bi to vse prek z hižami i škerjov vred spoküpili, za njimi bi pa te pomali drügi šli. Dosta raj bi meli naše lüdi kak pa Čehe. Vsa ta verstva so v ednom falati. Potüje se prek Zagreb, Križevci, Bjelovar i Hercegovac.

— **Za merjenje ali cementeranje lagvov** se ne vemo v našoj krajini kam obrnoti. Dobro bi bilo, da bi tüdi v našoj krajini meli gde za to posebno postajo.

— **Redka lovska sreča.** G. Árpád Zimmer oskrbnik polanskoga loga, je na velko soboto zajtra ob 6. vöri strelo nad 40 kg žmetnoga divjega kanžora. Obprvim ga je opazo pred tremi dnevi. Njegova velka požrtvovalnost i lovski čüt, sta g. Zimmerj pripomogla, da njemi je kanžor prišeo v roke.

— **Velikodušen dar Amerikancov.** Naši verni i dobri Amerikanci so küpili za cerkev v Hotizi novi Marijin oltar i eden novi zvon za kapelo v Lipovcih. Oltar je izdelao g. Franc Zamuda od sv. Križa pri Ljutomeri i stane 337 dolarov; zvon je pa izdelala zvonarna Bühl v Mariboru in stane 144 dolarov. Blagoslavlanje novoga oltara bo na belo nedeljo v Hotizi; blagoslavlanje novega zvona se je pa vršilo na vüzemski pondelek v Lipovcih. Darovniki so naslednji: Štefan Hozjan s svojo ženo iz Hotize 400 dolarjev. Po 5 dolarjev: Cigüth Martin iz Nedelice, Dominko Andraš z ženo, Dominko Kata z možom, Barat Jožef z ženo, vsi iz Hotize. Obal Štefan z ženo iz Beltinec, Tonaj Jožef z ženo od Sv. Martina, Klanfar Treza iz Sobote, Andraš Poslavec iz Pregu-vec. Po 4 dolari: Vinkovec Ivan iz Lipovec. Po 3 dolari: Krinoža Andraš iz Beltinec. Po 2 dolara: Krinoža Jožef, Krinoža Treza, Horvat Matjaš iz Beltinec, Hajduk Martin iz Gančanov, Cigüth Jožef iz Nedelice, Kozel Jožef in Kozel Štefan iz Pertoče, Mankaš Štefan in Tot Jožef iz Stefanovec. Po 1 dolar: Lipič Matjaš, Gerlič Ignac, Kavas Andraš, Obaj Ivan, Žižek Štefan iz Gančanov, Horvat Štefan iz Čentibe, Žižek Ana iz Lipovec, Naruš Anton iz Črnca, Horvat Jožef in Karol Kranjec iz Sebeščana, Štefan Jerič iz Dekležovja, Smej Ivan iz Beltinec, Anton Bratkovič iz Sobote. Po 1/2 dolara: Straus Jožef in Tolaj Matjaš iz Rakičana, Cipot Jožef in Balek Jožef iz Melinec, Pif Franc in Ivan Gubec iz Noršinec. Po 1/4 dolara: Štefan Najmajster, Sovrek Matjaš in Zelko Jožef iz Rakičana. Skupna vsota 481·75 dolarov. Blagim darovalcem naj Bog stokrat poplača!

— **INKA** Vinovica. Či čütite bolečine reumatizma, glavobola, zobobola, prehlad prsi, nosa, grla, želodca, vzemite INKA. Glážek stane 10 Din. po pošti 3 glažki 45 Din., 6 glažov 70 Din. Dobi se v Lekarni pri sv. Trojici v Dolnjoj Lendavi, v vsej lekarnaj v bogši trgovinaj v Slov. Krajini. Trgovci popust.

— **MAJALA**-creme, mast za obraz i roke vam ohrani mladost i zdravje. Minéjo pege, piščajci, razpokana, i rdeča mesta. Lonček Din 12. MAJALA-žajfa za obraz Din 8. Dobi se v lekarni pri Sv. Trojici v Dolnjoj Lendavii vsej lekarnaj i bogši trgovinaj v Slov. Krajini. Trgovci popust.

— **Opozarjamo vse živinorejce** posestnike govenske i konjske živine i svinj na dnešnji oglas „Govedomedika", jugoslovenske razpošilalnice zdravil za govedo, konje i svinje iz lekarne pri sv. Antoni v Maribori, Kopališka ul. 11.

Kak se goji svileprejka?

(Drügo nadaljavanje).

Peti den začnejo gosanice spati i spijo 24 vör. Med tem časom njim moramo dati mir i je nesmimo hraniti. Gda se ništerne že zbüdijo, njim moramo pazlivo davati hrano, tak da se ne zbüdijo tiste štere ešče spijo. Šesti den, gda so se gosanice že slekle, gratajo svetlejše i začnejo iskati hrano. S tem se pa začne tüdi drüga doba ali drüga perijoda njüvoga življenja, i je potreben prostor za 1 unčo (25 gramov) beličic za gosanice že 2 kvadratniva metra.

Gda se zbüdijo je potrosimo s celim listjom. Za kakše pol vöre pridejo gosanice na listje i je ščista pokrijejo. Gda se to zgodi, vzememo list za listom i ga prenesemo na drüge police z gosanicami vred. Tiste, štere so se prvle zbüdile na nižiše mesto, tiste pa, štere so duže spale nikelko više, da se tak v rasti pa zravnajo.

Nato njim pa natrosimo na drobno zosekano listje i bole malo ar so po spanji ešče jako slabe i malo jejo. Kelko vekše gračüjejo gosanice, telko več prostora rabijo, zato njim moramo hrano redno bole na širci trositi, da gosanice bole naraznok razidejo.

Deveti den začnejo drügoč spati, i s tem se začenja III. perioda. Eden den pred tem spanjom, to je osmi den moramo gosance preložiti na čiste police. To napravimo tak, kak po prvom spanji. Pokrijemo je s celim listjom, gosanice pridejo vse na to listje, te pa list za listom prenesemo lepo z gosanicami vred na čiste police, gde palig začnejo spati. Za III. periodo je potrebno za 1 unčo beličic že 10 kvadratni metrov prostora. Gosanice morajo meti ves čas toploto 21° C. (Dale sledi).

Mali oglasi.

Vajenec (inaš)
za stüdenčarsko obrt priden najmenje 16 let star se sprejme pri stüdenčarskom mojstri BRATINA v Križevcih (sv. Križ) pri Ljutomeru.

Lepo posestvo
4 1/2 plügov, gorice, sadovnjak, njiva, šuma travnik. Nova zidana hiža vse vküp ali pa posebi se oda zavolo selitvi. ALOJZ FERENC Moravci, Mala Nedelja, Ljutomer.

Vabilo
na
REDNI OBČNI ZBOR

Gostilničarske zadruge v Murski Soboti za srez Murska Sobota, ki se vrši v sredo **dne 2. majnika 1928 dopoldne ob 10. uri** v gostilniških prostorih ga. Josipa Turk v M. Soboti.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika;
2. Poročilo tajnika;
3. Poročilo blagajnika;
4. Določitev članarine za poslovno leto 1928;
5. Slučajnosti.

NB! Ako ob določeni uri nebi bilo navzočih potrebno število članov, vrši se eno uro pozneje v istih prostorih in z istim dnevnim redom novi občni zbor, ki je sklepčen negledé na število navzočih članov.

V M. Soboti, dne 27. marca 1928.

Načelstvo.

Razpis.

Higijenski zavod kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani, razpisuje v smislu Uredbe Ministrstva narodnega zdravja z dne 3. III. 1928. H. br. 9865. čl. 8. **natečaj za najbolj izvedeno higijénsko ureditev** v kmetski hiši oziroma okolici (kuhinja, jedilna shramba, spalna soba, vodnjak, stranišče z greznico, gnojišče itd.) Najbolje tri ureditve oz. asanacije se nagradijo v higijenskih potrebščinah v vrednosti po 3000, 2000 i 1000 dinarjev ter diplomo.

Natečaj se zaključi 1. X. t. l. Natančnejša navodila, načrte in drugo je dobiti pri Higijenskem zavodu v Ljubljani.

Predstojnik zavoda:
Dr. IVO PIRC.

Darovniki iz Amerike

za študente Frás Marije (2 v Marijanišči v Veržeji, eden v Turini v sv. Mihaela zavodi.) Prečastiti gospod župnik Fáther Golob 500 dolárov. Po 2 dolara: Gabor Srša, Martin Kociper i Frenk Benko. Po 1 dolar: Johan Krašovec, Steve Horvath golobof, Ana Stevanec, Jožef Čel, Števan Perdigál, Mike Hozjan, Ivan Raj, Peter Smej, Števan Tivadar, Martin Pétek, Stevan Horvát prémošof, Martin Tkálec, Števe Magdič, Ana Čásár, Frenk Pücko, Frenk Németh, Jožef Pücko, Julia Požgán, Štif Baligáč, Ivan Legén, Ivan Meserič, György Antolin, Štif Ošláj, Ana Cipot, Julia Držák, Mike Zadravec, Štif Tkálec, Jožef Dúh, Anton Kolár, Frenk Petrinovich, Johan Gutnik, Johan Grašešič, Števe Markoja, Verona Trajbarič, Frenk Čizmazija, Matija Zelič, Jožef Gerič, Julija Šümen, Maria Ferenčák Treza Horváth, Ivan Čizmažija, Franciška Bakač, Števan Kociper, Juliska Véčei, Števan Mečimorec, Albert Pečnik, Agust Borko, Anton Tivadar, Frenk Čizmažija stareši, Májk Cipot, Alojz Tober, Paul Cofek. Po 75 centov: Štif Markoja ml., Alez Zlátar. Po 50 centov: Jozefa Čanádi, Lujs Gerléc, Jožef Koštrek, Johan Jámbor, Peter Mertük, Peter Ferenčák, Jožef Hozjan, Štif Bohnéc, Jožef Maroša, Štif Draskovich, Johan Hozjan, Frenk Prémoša, Ivan Törnar, Frenk Berdén, András Zver, Frenk Pozvék, Magda Hanc, Martin Baligáč, Štif Horvát špolarof, Stefan Markoja stareši, Treza Koraj, Štif Horváth barbérof, Jožef Malašič, Vilmoš Rodek, Vencel Kociper, Frenk Malašič, Jožef Ritlop, Károl Vogler, Bára Markoja, Maria Kavaš, Meri Tenus, Jožef Zadravec, Števe Orbán, Jakop Tarandek, Ivan Zadravec, Jožef Lubič i žena, Jožef Režonja, Štif Matjašéc, Ana Kološa, Julia Németh, Thomaš Piter, Vida Potrávi, John Adamič, Maria Meričnyák, Ana Horváth, Maria Fartél, Jožef Korén, Margareta Zágorec, Štif Törnar, Števe Virág, Števan Smej, Števe Cipot, Ivan Horváth, Jánoš Kühar, Maria Gomzi, Martin Zadravec, Števan Pücko, Frenk Németh, Andro Volarič, Mihál Pintarič, Franciška Panič, Malia Žgajner, Franc Jug, Franc Horváth. Po 30 centov: Klára Markoja, Maria Zlátar. Po 25 centov: Lujs Mavrič, Jožef Végi, János Fenos, Besi Čásár, Meri Kiš, Bára Dominko, Julia Németh, Ana Markoja 10 centov, Agota Antolič 1·5 čentov. Vsevküper 100 dolárov. — Vsem darovnikom se srčno zahvalim. Naj njim povrne presveto Srce Jezušovo, Marija Pomočnica i bl. Terezika Deteta Jezuša. — Fras Marija.

GOSPODARSTVO.

Sunčnica je jako koristna rastlina.

Dostakrat išče človek srečo i dobiček tam, kde ga nega. Ne bom opisavao sunčnico, ki je doma v južni Ameriki. Ščem pokazati samo ništerne njene haske. Tüdi pri nas jo vidimo tü pa tam ali povprečno se seja jako malo. Ništerni izmed nas, ki smo hodili po Rusiji se je čüdio, da Rusi majo tak dosta te koristne rastline. Več je pa še povlejo Kitajci. To je narod šteroga celi svet zasmehüje i ravno tej so prvi spoznali velko korist sunčenice.

Iz semena dobivamo oli, šteri se lejko nüca za jedi i posvet. Malari žnjim delajo olnate slike, ga mešajo z makovim; čisti oli njim pa služi za zelene i modre farbe i je bokši od makovoga. Sir, šteroga dobimo pri delanji olija je jako dober za polaganje živini. Seme pa lejko polagamo küram (vsoj perutnini) i po tom semeni postanejo jako debele i tüdi rade nesejo. (Po kukorci so samo debele, nesti pa neščejo.) S toga semena delajo jako tečno i sladko melo, iz štere delajo najbokše pecivo.

Seme pa ne edino tisto od sunčnice, štero nam koristi. Ravno telko so vredne tüdi stebla. Če stemi stebli ravnamo tak kak z lenovimi i konoplami, dobimo jako tenko predivo, štero je podobno svili i tüdi dosta več kak od lena. Nücajo je pa tüdi v papirnicaj. Süha stebla nam pa da dosta pepela, s šterim dosta koristimo v gredaj pri zelenjavi. Zeleni i posušeni listi pa so za polaganje dosta vredni posebno tistim kravam, štere dojijo.

Penezi:

Ameriški dolar 56·75 Din., Čehoslovenska krona 1·68 Din., Austrijski šiling 8 Din., Vogrski pengö 9.73 Din., Nemška marka 13·53 Din., Taljanska lira 3 Din., Francuski frank 2·23 Din. Švicarski frank 10·93 Jugoslovanski dinar notira na švicarskoj borzi 9.13.

Cene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 320—370 Din., žito 290—310 Din., oves 250 Din., ječmen 260 Din., kukorica 230—270Din., hajdina 300 Din., proso 200 Din.

Cene kukorci so zadnji čas dosegnole najvekšo višino.

Živina: v Maribori: biki za klanje kg. 7—8 Din., krave za klanje 6-7 D., krave za klobase 4 5 D., mlada živina 7—7.50 Din., teoci 10—12·50 Din. Cena govedine: 10—17 Din., teletine 17—20 Din.

Svinje: V Maribori: prasci 5 do 6 tjednov 100—150 Din., prasci 7 do 9 tjednov 250—300 Din. eden. Svinje kg. žive vage 10—12·50 Din., mrtva vaga kg. 16 do 18 Din.

Belice: na velko 1 do 1·25 D., na placi 1.25 do 1·50 Din.

Mleko: na velko 1·25 do 2 D., na placi 2·50 Din.

Kože: V Ljubljani: polske lisice 290 do 460 Din., vidre 550 do 840 Din., veverice zimske 20 Din., divji zavec 19 Din., jazbec 60 do 66 Din., srne 22 Din., dihur (tor) 210 do 290 Din., domače mačke 20 Din., krt 4 Din., podlasica bela 80—95 Din., rjava 15 Din.

LEPO POSESTVO

40 plügov zemle v ednom falati pri glavnoj cesti, hiža je pripravna za gostilno i vsakšo obrt se fal oda.

ALOJZ PESERL

ŠČAVNICA št. 63. p. Sv. Ana Slov. Gorice.

Podpérajte i čtite

„NOVINE!“

Preklic.

Sporočam slav. občinstvu, da nisem od danes naprej plačnica za dolgove katere bi napravila Ana Zug bivša posestnica iz Ivanec, ki danes ne poseduje nikakega premožanja, kot samo krušni hasek. Vsled tega ne odgovarjam za nadaljne njene dolgove.

ODNIK MARIJA pošestnica
Ivanci p. Dobrovnik.

Mali oglasi.

Naznanjam

cenjenim starišom, šteri majo férmance, da prosim od ednoga para obleke za delo samo 40 Din. HAJNAL IGNAC, krojač (po indašnjem Pozvekov Naci) M. Sobota.

Pekovski pomočnik

išče mesto za službo. Opita se naj pri g. JOŽEF VLAJ, Gorica, p. Puconci.

Pintarske pomočnike

(sodarske) sprime pri prostoj hrani, stanovanji i perili FRANC REPIČ sodar (pintar) Ljubljana, Trnovo.

Vsa popravila pri vöraj zgotovi dobro i fal z garancijov VACLAV PLAČEK v Murski Soboti, gostilna g. Baca.

KMETJE! POSESTNIKI! ŽIVINOREJCI!

Očuvajte se nesreče!

Leto za letom vničijo bolezni na jezere govenske živine, konjov i svinj. Ves Vaš trüd i napor dugi mesecov i let razpadne Stojezeri i miljoni penez ido v nikoj. **Vsej tej nesreč se lehko obvarjete, či zdravite svojo živino z**

„Almaflorom“

najbogšim, najhitrejšem i najzaneslivejšim dnešnjim i v stojezero primeraj preizkušenim zdravilom.

„ALMAFLOR“ proti konjski koliki.
„ALMAFLOR“ proti napinjanji pri govenskoj živini.
„LA FLEUR“ proti zvužganji prebavil pri govedi i proti zadržavanji mleka pri dojni kravaj.
„HALF“ proti svinjskoj vročini i varovalno sredstvo proti rdečici.
„URINOT“ proti krvavoj vodi i pri govedi i pri konjaj.

Niti eden pameten živinorejec i posestnik živine ne sme biti brez tej zdravil. Kak nede razmeten gospodar čakao, da njemi hiža pogori, i se komaj po tom zavaruje, tak tüdi nede čakao, da njemi živina zbeteže, nego njoj bo že naprej dávao naša zdravila, záto, da njemi sploj ne zbeteža.

„Almaflor“

dobite v vsakšoj trgovini.

Cena škatulici z navodilom za vporabo je 40 Din.

Naša zdravila rabijo dnes že vsi živinorejci v Europi Na jezero je priporočil i zahval. Pristna zdravila so samo s plombov. Edina zaloga za Jugoslavijo:

„GOVEDOMEDIKA“

Jugoslovanska razpošilalnica zdravil za govedo, konje i svinje iz lekarne pri »Sv. ANTONU« MARIBOR, Kopališka ulica 11.

CIGEO (OPEKA).

Naznanjamo cenj. občinstvu, da se dobi vsakovrstna opeka Križevke opekarne i Pucinske opekarne za letošnje léto po zelo znižani ceni in na ratno odplačilo. Naročila sprejmejo obe opekarni in tvrdka

HARTNER

v MURSKI SOBOTI.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože **kupuje** po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Či Vas kaj kole

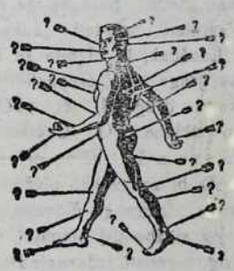

či čütite bolečine, küpite v apoteki i v šteroj pripravnoj trgovini Fellerov pravi lepodišeči Elsafluid. Ribajte vsako zajtro i večer boleča mesta pa Vas iznenadi i razveseli hitrost i blagotvornost, s šterov Elsafluid lehša Vaše bolečine. Či ste zdravi, vporablajte Elsafluid za izpiranje grla, za pranje tela. Zahvalni bodete i ostanete verni Elsafluidi! Či dnevno rabite pri svojem teli Elsafluid, bodete meli bistro glavo, močne živce i zdrav sen, čuvao Vas bo od našasti, gripe, bolečin i Vám bo stvarao radost do življenja. Pa tüdi v notranjoj porabi vas čuva nikelko kaplić na cukri ali v mleki od neprijetni krčov i podobno, i dobro dene Vašemi želodci. Že naši roditelje i očacje so meli navado rabiti Fellerov Elsafluid tak odzvüna kak odznotra i to kak zaneslivo domače zdravilo i kozmetikum za celo telo. Močnejši je i bole dela kak francuska vinovica.

Zahtevajte v lekarni ali drügoj najmenšoj trgovini vsešerom samo pravi Fellerov Elsafluid v poskusni glažkecaj po 6 Din., v dvojni glažkecaj pa 9 Din ali specialni kantičaj po 26 D. Či ne dobite pravoga, naročite si po pošti, i tü Vam bo tüdi telko falejše, zato, ka košta s pakivnjem i poštninov vréd:

9 poskusni ali 6 dvojni ali 2 specialni kantici 62 Din.
27 poskusni ali 18 dvojni ali 6 specialni kantici 139 Din.
54 poskusni ali 36 dvojni ali 12 spdcialni kantici 250 Din.

Naslov natančno zapišite apotekar

EUGEN V. FELLER

STUBICA DONJA Centrala 146. Hrvatska.

Za PREKMURSKO TISKARNO v Murski Soboti IZIDOR HAHN. Izdajatelj KLEKL JOŽEF. Urednik: FRANC BAJLEC.